

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
—
ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Εκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Σ. Βουτυρά, Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησιού καὶ Ι. Μ. Δαμβέργη, διευθύνοντος

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Υπάρχουσι δύο λέξεις τῶν ὁποίων τὴν σημασίαν πρέπει νὰ γνωρίζῃ κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος λαός τις, ὅπως διάγῃ προσδεύων καὶ εὐημερῶν. Ἡ λέξις δικαίωμα καὶ ἡ λέξις καθήκον. Ἡ μᾶλλον, διὰ νὰ λαλήσωμεν ἀκριβέστερον, ἡ λέξις καθήκον καὶ ἡ λέξις δικαίωμα· διότι τὸ καθήκον προγεῖται τοῦ δικαιώματος.

Ἐν τούτοις ὁ ἑλληνικὸς λαὸς πολὺ συχνὰ ὁμιλεῖ μόνον περὶ τῶν δικαιωμάτων του, πανταχοῦ δὲ διαβλέπει ἐπιβουλὴν κατ' αὐτῶν. Νομοθέται καὶ διδάσκαλοι ἄφρονες καὶ ἐπιπόλαιοι ἔσπευσαν πολὺ ἐνωρὶς νὰ τῷ διδάξωσι τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ταύτης χωρὶς νὰ εἶναι πεπεισμένοι ὅτι γινώσκει ἤδη κατὰ βάθος τὴν σημασίαν τῆς ἄλλης, τῆς φυσικῇ τῷ λόγῳ προηγουμένης. Τὰ ἀξιοθρήνητα ἀποτελέσματα τῆς πρωθυστερου ταύτης γνώσεως δυνάμεθα εὐκόλως νὰ μετρήσωμεν, ὡς πληγὰς αἰμοσταγεῖς καὶ χαινούσας, ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σώματος τῆς πατρίδος. Αὐτὴ ἡ ἐχθρική στάσις, ἣν ἐσυνήθισαμεν νὰ τηρῶμεν ἀπέναντι πάσης ἐξουσίας καὶ ἀρχῆς, ὡς νὰ ἐξηκολούθει ἔτι ἡ ξενικὴ κατάνκτησις, εἶναι τὸ φρικωδέστερον τῶν ἐν λόγῳ ἀποτελεσμάτων. Ὅχι μόνον οὐδὲν λάθος συγχωροῦμεν εἰς ταύτας, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ταῖς ἀναγνωρίζωμεν δικαίωμα. Αὐταὶ ἔχουσι τὰ καθήκοντα, ταῖς ἐπιτρέπεται δὲ νὰ παραβαίνωσι ταῦτα, μόνον ὅταν συγκρούωνται μὲ τὰ ἰδικά μας δικαίωματα!

Μὲ τὰ ὅπλα προτεταμένα πάντοτε ἀμυνόμεθα κατὰ παντὸς τῶν ἀρχῶν δικαιώματος καὶ ὑπὲρ παντὸς ἡμετέρου. Σφρετερίζομεθα τὸ δημόσιον χρῆμα, φυγοδικοῦμεν, φυγοστρατοῦμεν περιθάλλομεν τοὺς κακοποιούς, λαθρεμπορευόμεθα, ἀξιοῦμεν δημοσίας θέσεις ὑπὲρ τὰς δυνάμεις ἡμῶν, ἐπιδιώκομεν παράνομα ὠφελήματα: Ὅλα ταῦτα εἶναι χαρακτηριστικὰ τῆς στάσεως, ἣν συνήθως τηροῦμεν κατὰ τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ, καθ' οὗ τὸν ἀκήρυκτον διεξάγομεν πόλεμον: τοῦ Δημοσίου. Ὅλα τόσον σφιγκτὰ φαίνονται ἡμῖν συνυφασμένα μὲ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως δικαίωμα, ὥστε οὔτε νομίζομεν κἂν ὅτι ἀμαρτάνομεν διαπράττοντες ταῦτα.

Καιρὸς νέοι νομοθέται καὶ νέοι διδάσκαλοι φιλοστοργώτεροι νὰ διδάξωσιν εἰς τὸν λαόν, ἔστω καὶ ἀργά, τὴν σημασίαν τῆς λέξεως καθήκον. Καιρὸς ἀπὸ τοῦ ἱεροκήρυκος μέχρι τοῦ δημοσιογράφου καὶ ἀπὸ τοῦ γονέως μέχρι τοῦ δημοδιδασκάλου, πάντες οἱ ἔχοντες τὴν ὑψηλὴν τῆς διδασκαλίας ἐντολήν, νὰ καταπολεμήσωσι τὴν ἀνισορρόπως καὶ ὑπὲρ τὸ δέον ἐπαρθείσαν κεφαλὴν τῶν δικαιωμάτων. Καιρὸς νὰ ταπεινώσωσιν αὐτὰ ἐνώπιον τῶν καθηκόντων, ἅτινα μόνον δέον νὰ ἐνθυμῆται καὶ μελετᾷ ὁ ἑλληνικὸς λαός, ὅπως καταστήσῃ ἀξίος τῆς ταχθείσης αὐτῷ ἀνωθεν ὑψηλῆς ἀποστολῆς, ὅπως προσδεύῃ, ὅπως εὐημερῇ.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακῇ τῶν Βαθίων.

(Ἰωάν. ιδ' 1—19)

Κείμενον.

Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν,¹ ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησεν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς² πολυτίμου, ἠλείψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε³ ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη⁴ τριακοσίων δηνარიῶν,⁵ καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ' ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἐμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον⁶ εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐδάσταξεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἀφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐγὼ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἐγὼ οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἐστί, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἵνα τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον, ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες, ὅτι ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βατὰ τῶν φοινίκων⁷ καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννά,⁸ εὐλογούμενος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστί γεγραμμένον· Μὴ φοβοῦ θυγάτηρ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἐρχεται, καθήμενος ἐπὶ πᾶλλον ὄνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν, ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος, ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο ὑπῆντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον.

Σημειώσεις

1) Βηθανία, πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων. 2) Νάρδου πιστικῆς, μύρου καθαροῦ, ἡρώδους φυτὸν, ἐκ τοῦ ὁποίου κατασκευάζεται πολυτίμον ἔλαιον καὶ μύρον. 3) Εξέμαξε, ἐσπόγγισα. 4) Ἐπράθη, ἐπωλήθη. 5) Ὁνάριον, νομισμα ἀξίας περίπου ὀκταμῆς. 6) Γλωσσόκομον, βαλάντιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐτίθεντο τὰ χρήματα τὰ συναζόμενα ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. 7) Τὰ βατὰ τοὺς κλάδους. 8) Ὡσαννά, λέξις ἑβραϊκῇ σημαίνουσα, «Ὡσαν, ἡμᾶς, Κύριε»· διὰ τοῦτου ὁ λαὸς ὡμολόγει· ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ Μεσσίας, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 9) Σημεῖον. ἥτοι θαῦμα.

μωαμεθανῶν θανασίμω; τρωθέντων κατὰ τὰς ἀγρίας ἐπὶ τὰς νήσους ἐφόδους. Συρράπτουσιν ἐπὶ εἰκοκοσιπέντε ἡμερονύκτια τὰ ράκη τοῦ θάρρους αὐτῶν· τὰ ρήγματα τῶν ταγματῶν νὰ ἐπανορθώσωσι δὲν ὑπάρχει τρόπος.

Ἄλλ' ὅμως τοῦ Ἰβραήμ· ἡ ἀνάματος θέλησις θὰ κατασιγάσῃ τὸν φόβον τῶν δειλῶν, προσπαθοῦντος νὰ ἀποκλείσῃ πανταχόθεν ἀπὸ θαλάσσης τὸ Μεσολόγγι.

Κλίνει ὁ ἥλιος πρὸς τὴν δύσιν τὴν ἐπέρχον τῆς 24 Μαρτίου, καὶ συναντήσας τὸν Κιουταχὴν παρὰ τὸν Ἅγιον Δημήτριον—«Ἐγώ, εἶπεν ἐπάτησα τὸ Βασιλάδι μακρὰν τῆς ξηρᾶς κείμενον, μακρὰν τοῦ στηρίγματος τῶν κατὰ γῆν δυνάμεών μας. Ἐγείνα ἐξ ἐφόδου κύριος τοῦ Ντουλμα, κατέλαβον τοὺς Πόρους καὶ ἠνάγκασα εἰς παράδοσιν αὐτὸ τὸ Αἰτωλικόν. Τώρα ἡ σειρὰ σου· ἕνα παληονῆσι μένει, ἡ Κλείσοβα· δὲν σοῦ κάμω τὴν ὄβριν νὰ κυριεύσω καὶ αὐτὸ ἐγώ· δὲν σε στερῶ τὴν τιμὴν· πῆγαινε νὰ τὸ κυριεύσῃς».

Ὁ Κιουταχὴς καλεῖ παρ' ἐκυτῶ τοὺς ὡμούς πασάδες τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοὺς ἀγερῶχους τῆς Ἀλβανίας μπέηδες—Υἱοὶςτικῶς, εἶπε, με βλέμμα σαρκασμοῦ μᾶς προσκαλεῖ κατὰ τῆς Κλείσους ὁ ἡγεμὼν ὁ αὐθάδης τῶν Ἀραπάδων. Πρέπει νὰ κυριεύσωμεν αὐτήν, καὶ ἂν εἶναι πεπρωμένον νὰ γείνη ἡ λιμνοθάλασσα τάφος δι' ἡμᾶς ὅλους ὕγρος· Ἐμπρός, ἀκαμπτοὶ Μουσουλμάνοι τῆς Ἀνατολῆς, ἔμπρός, Ἰέρκτες τῆς Ρούμελης, ἔμπρός, Σκιπετάραι ὑπερήφανοι. Ἡ τιμὴ σας καὶ ἡ τιμὴ μου ἀπὸ τὴν ἀστρηθόλον αἰχμὴν τοῦ ξίφους σας κρέμανται. Ἐμπρός· μαζὶ σας καὶ ἐγώ».

Μετ' ὀλίγον—πρὶν καλύψῃ ἡ νύξ με τὰς μελανὰς πτέρυγας τῆς τὴν γῆν—στρατιαὶ βχιδίζουσι μουσουλμανικὰ πρὸς δυσμὰς, πρὸς τὴν Ἀσπρην Ἀλικήν, ὅπου τὰ πλοῖα αὐτῶν ἔχουσι τὸν ναύλοχόν των. Καὶ ὕστερον τὴν νύκτα ὅλην βοῇ ἀνὰ τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ· ζι θόρυβος δεινός. Βογγᾶ ἡ γῆ ὑπὸ τὰ ἰσχυρὰ τοῦ βαρέος στρατιώτου πέλματα, μαστίγων ἀκούονται συριγμοὶ καὶ προσευχαί τῶν χιτῶν καὶ δεῖναις ὑπὲρ τῆς νίκης καὶ τυμπάνων πολυτάραχοι κραυγαί. Ἀνὰ τὴν θάλασσαν πάλιν τὰ λαντσόνια καὶ τὰλλα πλοῖα σχίζουσι τὰ κυάνεα ὕδατα ὅξκα ὡς σκύλοι θαλάσσιοι. Πλέουσι πανταχόθεν τῆς λιμνοθαλάσσης πρὸς τὸ παρὰ τὸ Μεσολόγγιον στρατόπεδον τῶν πολιορκητῶν.

Τρίτη ὥρα τῆς πρωίας. Τὰ πλοῖα περιζωννύουσι τὸ Μεσολόγγιον ἀπὸ Μαρμαροῦς μέχρι τοῦ προμαχώνος τοῦ Δρακούλη μεστὰ πολεμιστῶν.

Λύκοι ὑπὸ τὴν νύκτα αἰμοδιψεῖς ζητοῦσι ὁπὴν διὰ νὰ εἰσπληθῶσιν εἰς τῶν προβάτων τὴν μάνδραν.

Ἦλθε θαμβός ἐτι ὁ ὄρθρος καὶ οἱ μουσοῦ ἀνοί ἤρχισαν θορυβώδη κατὰ τῆς πόλεως ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης τουφεκισμὸν καὶ κανονιοβολισμὸν. «Ἐ'ε'ε'φύρωσαν τὸ Μεσολόγγι με ταῖς μπάλαις των στερηρᾶς καὶ πελάγου», λέγει ἡ Μαρία ἡ Κατσαγούνενα ἡ ἐπιζῶσα Μεσολογγίτισσα τῆς πολιορκίας. Οἱ πολιορκούμενοι ἐν τῇ πόλει ὑποπετεύουσι γενικὴν πανταχόθεν ἐφοδὸν· σφοδρὸς δὲ τηλεβολισμὸς τῶν ἐπιθαλασσιῶν πυροβολείων, τῆς Μαρμαροῦς καὶ μάλιστα τοῦ Ἀνεμομήλου φθορὰν ἱκανὴν ἔφερεν εἰς τὸν τουρκικὸν στολίσκον τῆς λιμνοθαλάσσης. Ἄλλ' ἡ κατὰ τοῦ Μεσολογγίου ἐπιθεσις ἦτο προσποίητος· διότι αἰρνης ἀπὸ συνθήματος ἔστρεψαν πάντες πρῶταν πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ.

ὑπερασπισταὶ τῆς Κλείσους ὁ Θεὸς μετ' ὑμῶν.

Ἡ Κλείσοβα! Ὡ φαντασία πόσον με ἠπάτας. Ἦκουον περὶ αὐτῆς καὶ ἐν τῇ ψυχῇ μου ἐγράφετο ἡ εἰκὼν νησιδος ὕψηλης, ἀποκρήμινους ἐχούσης ἀκτὰς, καὶ ταύτας ἰσχυρῶς ὠχυρωμένας, καὶ ἐπὶ κορυφῆς τῆς βουνώδους γῆς τὸν ἱερὸν ναὸν τῆς Ἀγίας Τριάδος. Ἦλθον ποτὲ ὕστερον προσκυνητῆς εἰς Μεσολόγγιον. Μοῦ εἶπον· ἰδοὺ ἡ Κλείσοβα. Ἐκλαίον ἐκ χαρᾶς. Γλυκεῖα ἀπάτη. Τοῦτο λοιπὸν εἶναι τὸ ὑπερύψηλον Γιβλαττάρ, τοῦτο τὸ ἀπόκρημον Στραλσουδόν, αὕτη

ἡ Τύρος ἡ Ἰβότος; Δίσκος ξύλινος πεταμένος ἐπὶ τῶν γαλανῶν ὕδατων καὶ κατακλυζόμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ πρῶτος ἂν πνέῃ ὁ ζέφυρος ἢ ὁ νότος, αὕτη ἡ Κλείσοβα. Καὶ κατερρακώθησαν περὶ αὐτὴν ἡ δύναμις δύο στρατηλατῶν καὶ ἡ ὑπεροψία. Τότε, εὐρυτέρα ὀλίγον, περιεβάλλετο ὑπὸ διπλῆς σειρᾶς βελῶν καρυωμένων ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης καταπήγων, θόρυκος κατὰ τοῦ κατατρώγοντος τὴν γῆν ὕδατος καὶ τῶν τυχόν ἐπιθέσεων τῶν πολιορκουμένων τῷ Μεσολόγγι βελῶν. Περὶ τὴν ἀκτὴν μίξις ὀργυιᾶς ἠγείρετο ὕψηλόν ἀνίσχυρον χαράκιμα ἀπὸ τοῦ κέντρου αὐτῆς· πρὸς δυσμὰς, ὕψους χῶμα γῆς, σωζόμενον ἱκανῶς μέχρι σήμερον, ἐφ' οὗ ἐκείτο τὸ πυροβολεῖον καὶ περαιτέρω ἐπὶ τῆς ἀκροτάτης πρὸς δυσμὰς ἀκτῆς ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Τριάδος τότε εὐρυχωρότερος τοῦ σημερινοῦ σταυροειδῆς θολωτός, περὶ τὴν ὁροφὴν ἔχων θωρακιστὸν με πολεμιστὰς ὡς καὶ περὶ τοῦ τρούλλου τὸ τυμπανον, ἀμυντήρια κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων ὁσμηνδῶν.

Καὶ ἡ φρουρὰ ἡ μέλλουσα ν' ἀμυνθῇ κατὰ ἑκατὸν ἐπτὰ πλοίων, πολλοῦ πυροβολικοῦ καὶ πεντακισχιλίων μωαμεθανῶν ἀνδρείων; Ὁ ἐκ Κραβδάρων Παναγιωτάκης Σωτηρόπουλος Σισμάνης ὁ εὐφυὴς δι' ὑπονόμων πολλάκις τοῦ Μεσολογγίου σωτήρ, ἠγείρει ἑκατὸν ἀνδρῶν τὰ τηλεβόλα διαχειριζομένων καὶ τουφεκιστῶν. Εἶναι Μεσολογγίται οἱ πλείους ἐκ τῆς πόλεως καὶ τινες Βελτριῶται μετὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν. Θῆραμα λοιπὸν εὐέλκων· φόβος μόνον εἶναι μὴ καταβυθισθῇ ὑπὸ τὸ ἄλγος τῶν πορθητῶν.

Οὗτοι, ἐν ᾧ ἀπέκλειον διὰ μοίρας τῶν πλοίων τὸ Μεσολόγγιον, οἱ λοιποὶ, ἵνα καταλάβωσιν ἀπροσδοκῆτω· κοιμωμένους ἴσως ἀκόμη τοὺς φρουρούοντας, ὠρμητὴν ἀπαλὴ κοιμηλατοῦντες ἢ μετὸ σταλίκι ἡρέμα ὄθοντες τὰ λαντσόνια ἔμπρός κατὰ τῆς Κλείσους. Ἀπώθησαν τὴν ξηρὰν κατὰ τὸ Σωτηράκι καὶ τὸ Παληόρρεμα ἀπὸ τῆς Γῆς ταύλακι πλέοντες πρὸς δυσμὰς· ἀλλὰ κατὰ τὸ νησιδίον Στὰ Σίδερα εἶδεν αὐτοὺς, ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἐκεῖ γυροβολεῖν ὁ βεβαριώτης Γκλόβανος. Ἠρχισε λοιπὸν κραυγάζων καὶ ἔδραμε πρὸς τὴν Κλείσοβαν, ὅπου ἐξῆγειρε τὴν ἀνύποπτον φρουρὰν.

Ἀνεπηδήσαν ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων Μουσουλμάνοι, ἀλλοίμονον εἰς ὑμᾶς· ὁ ταῦρος τὸ βλέμμα πύρινον ἔχων, κρούων τὴν γῆν ἰσχυρῶς, με τὴν οὐρὰν πλήττων τὰ ρωμαλέα νῶτα του ἀνευ μυκηθμῶν ἔχει στήθην εἰς ἀμυντὴν τὸν σιδήρεον τράχηλόν του. Ἀλλοίμονον εἰς ἐκείνον ὅστις θὰ ἔλθῃ ἀντωπὸς πρὸς τὰ τρομερὰ τῶν κεράτων του κτυπήματα.

Ἀνέτειλεν ἡ αὐγὴ χαρωπὴ· εὐαγγελίζου, γῆ ἑλληνική, χαρὰν μεγάλην Περισφίγγουσι τὴν νησίδα ἐν ἀρχῇ τὰ λάθρα προσπλέοντα, τὰ ὀλίγα τοῦ στόλου πλοῖα, μετὰ μικρὸν δὲ ἀπὸ τοῦ Μεσολογγίου γοργὰ πετόμενα καὶ τὰ λαντσόνια καὶ αἱ κοπήλατοι λέμβοι καὶ βραδεῖαι προσπλέουσιν αἱ σχεδία. Τὰ τηλεβόλα καταρροῦσιν, δεινὸν φόβον ἐμβάλλοντα εἰς τῶν λιποψύχων τὰς καρδίας ὡς ἐν μέσῳ ἀπορρωγᾶν ὁρέων βροντᾶ καὶ ἀντηγεῖ τρομερὸς ὁ κεραυνὸς καμνίζων ἐντὸς ἀβάτων χαραδρῶν προκινῶντος ἐλάτας. Οἱ Τούρκοι προσεγγίζουσι· διατίθουσι τοὺς κατάπηγας ἀφῶντοι πρὸ τοῦ ἐκ τῆς νῆρου ἐκπεμπόμενου θανάτου. Διακλῆθαι τέλος αὐτοὺς καὶ πατήσαντες τὴν γῆν διασπῶσι τὸ χαράκιμα καὶ ὀρμῶσι πρὸς τὸ πυροβολεῖον ἀθροῖ οἱ γενναῖοι Κακλαμάνοι τῆς Ἀνατολῆς καὶ οἱ ἀτρόμητοι Σκιπετάραι. Δύο σημ. σφῆροι Ἀλβανοί, Γκέκας ὁ εἰς, Τσάκης ὁ ἄλλος, παρουσιάζονται ἀντιμέτωποι τῶν σημάτων τοῦ Ἰσλάμ. Ἀλλὰ καταπληκτικοὶ διὰ τὴν εὐστοχίαν καὶ τὴν ταχύτητα πυροβολισμοῦ ἀπὸ τοῦ πυροβολείου, ἀπὸ τοῦ ναοῦ, ἀπὸ τῶν περὶ τὸ χαράκιμα μαχόμενων ρίπτει νεκροὺς κατὰ γῆς τοὺς δύο σηματοφόρους καὶ πολλοὺς τῶν μετ' αὐτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπτοημένοι ὡς πρὸς φεύγοντες πίπτουσιν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀφῆγοντες ἐπὶ τῆς Κλείσους τὰ πτώματα τῶν συντρόφων καὶ τὰς σημαίας αὐτῶν. (Ἐπταὶ τὸ τέλος)